

Elżbieta Kuszewska

Klasztor, pow. Kwidzyń. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 4, 172-173

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wał ziemny wzniesiony został na miejscu wczesnośredniowiecznej osady, oznaczonej w wykopie warstwami kulturowymi sięgającymi do głębokości 6,30 m, gdzie wystąpił piaszczysty calec. Na głębokości około 4,50 m odkryto szkielet konia, przy którym stwierdzono mocno skorodowane, żelazne strzemie. Zawartość kulturową wału, jak i warstw zalegających pod wałem, stanowiła duża ilość szczątków organicznych, z których wymienić należy: szczątki drewna, liczne kości zwierzęce, łuski rybie; mocno skorodowane przedmioty żelazne, szczątki żużli żelaznych, oraz licznie występującą ceramikę, którą można datować na okres od X do XIII wieku. Brak tu natomiast zupełnie materiału z okresów starszych, głównie z okresu halsztackiego i wczesnego podokresu lateńskiego, spotykanego dotąd we wszystkich wykopach badawczych na tym obiekcie.

W latach przyszłych, ze względu na głębokie zaleganie warstw kulturowych, projektuje się przeprowadzenie w tym miejscu badań szeroko-płaszczyznowych, co pozwoli na poznanie szczegółów konstrukcyjnych wału obronnego, jak również na sprecyzowanie jego chronologii.

KĄTY, pow. Włocławek

patrz epoka brązu

KLASZTOREK,
pow. Kwidzyń

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Stanowisko 1

Badania prowadziła mgr Elżbieta Kuszewska. Finansował WKZ w Gdańsku. Piąty sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne IX—X w. i średniowieczne XIII—XIV w.

Grodzisko wyżynne posiada dobrze zachowany, rozwinięty system umocnień i jest usytuowane na zachodniej wyspie położonej przy południowym brzegu Jeziora Klasztornego. Należy ono do kompleksu osadniczego wczesno- i późnośredniowiecznego obejmującego teren dwóch wysp i półwyspu.

Na obecnym etapie badań głównym założeniem było ustalenie korelacji uchwyconych dotychczas na majdanie reliktywów osadnictwa wczesno- i późnośredniowiecznego z całym systemem fortyfikacji grodu. W tym celu przeprowadzono szereg wierceń geologicznych na majdanie, na wałach i w fosie oraz założono nowe wykopy II—IV, na odcinku 30 m w części zachodniej, obejmujące zewnętrzny wał dookolny, fosę, wewnętrzny wał dookolny i poprzeczny. Oprócz tego badaniami objęto wschodni kra-

niec wewnętrznego wału poprzecznego, gdzie natrafiono na duże skupisko kamieni powiązane z fragmentem muru ceglano.

Eksplorację ukończono tylko na 10-metrowym odcinku w wykopie II, na wewnętrznym wale dookolnym. Wyniki wstępnej analizy dotychczas uchwyconej stratygrafii sugerują, że już we wczesnym średniowieczu istniał na wyspie gród, który posiadał na krawędzi majdanu umocnienia obronne w postaci dookolnego wału naziemnego z płaszczem kamiennym. W końcu XIII w. wał dookolny został zniwelowany i zastąpiony wewnętrznym wałem poprzecznym w formie nasypu ziemnego z płaszczem kamiennym i wieżą kamiennie-ceglaną. Przepuszczalnie w tym samym czasie wokół majdanu poprowadzono suchą fosę o głębokości 3—4 m, następnie wał dookolny, prawdopodobnie również ziemny oraz poprzeczny wał przy bramie od strony lądu. Z inwentarza ruchomego uzyskano nieliczną ceramikę wczesnośredniowieczną obtaczaną górą i późnośredniowieczną stalowoszarą, silnie obtaczaną, kości zwierzęce i nieliczne gwoździe żelazne.

Badaniami objęto także rów biegnący prostopadle od zewnętrznego stoku dookolnego wału zewnętrznego, do brzegu jeziora. Uchwycona tu warstwa kulturowa dostarczyła tylko nielicznej ceramiki wczesnośredniowiecznej. Jednakże ukształtowanie jak i usytuowanie rowu sugeruje, że mógł on pełnić funkcję tzw. slipu służącego do podciągania łądzi lub towarów. Prowadzono również wstępne badania podwodne wokół wyspy, w wyniku których stwierdzono przy brzegu linii slipu bruk kamienny oraz w odległości około 60 m od brzegu wzniesienie podwodne znajdujące się 1,60—1,80 m poniżej lustra wody. Na powierzchni wzniesienia występują fragmenty cegieł i dachówek średniowiecznych, a na zboczach dość liczne kamienie.

Jednocześnie dokonano rekonstrukcji konfiguracji przebadanej dotychczas części majdanu grodziska i wewnętrznego wału poprzecznego.

W oparciu o ceramikę datuje się wstępnie relikty osadnictwa wczesnośredniowiecznego na IX—X w. a późnośredniowiecznego na koniec XIII do XV w.

Badania w Klasztorcu będą kontynuowane.

KLESZEWO, pow. Pułtusk

patrz okres wpływów rzymskich

KOMOROWO, pow. Szamotuły

patrz okres halsztacki

Stanowisko 1